

KLP Skadeforsikring

Dato: 05.07.2022

Næringsdrift, driftsløsøre og varer

Gjelder fra og med 01.07.2022

Versjon: Næringsdrift-Driftsløsøre-og-varer-END01-MIL-13

KLP gir trygghet for virksomheten

ALLTID TILGJENGELIG

www.klp.no/kundeside

På Kundeside kan dere melde skade om uhellet er ute, og få oversikt over virksomhetens avtaler og hva dere er dekket for.

KUNDESENTER

55 54 85 00

Sikkerhetsforskrifter - hva sikrede/virksomheten må gjøre for å forebygge skade

Disse sikkerhetsforskriftene gjelder for din virksomhet. Hvis de ikke følges, kan erstatningen bli redusert eller bortfalle (jf. forsikringsavtaleloven § 4-8). Sikkerhetsforskriftene gjelder også for eventuelle dekninger etter særskilt avtale (særvilkår).

Enkelte sikkerhetsforskrifter kan henvise til lov, forskrift, norm eller lignende som skal følges. Ved forespørsel til selskapet, vil forsikringstaker få et eksemplar av loven/forskriften det henvises til.

Identifikasjon med sikrede

Retten til erstatning kan også bortfalle eller reduseres dersom forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art, og av andre som har særlig selvstendig stilling innen virksomheten, samt vaktmestere, ungdomsledere, arbeidsledere, herunder formenn og personer med tilsvarende stillinger, jf forsikringsavtaleloven § 4-11.

Sikkerhetsforskrifter Næringsdrift, driftsløsøre og varer

1. Brann

FG = FG Skadeteknikk. Oppgave over FG-godkjent materiell og utstyr finnes på www.fgsikring.no, eller kan fås ved henvendelse til forsikringsselskapet.

1 Offentlige lover og forskrifter

Offentlige lover og forskrifter vedrørende bygningens beskaftenhet og bruk skal være fulgt. Dette gjelder særlig lov om brannvern og lov om tilsyn av elektriske anlegg med tilhørende forskrifter, men også offentlige regler knyttet til den virksomhet som drives i bygningen.

Offentlige lover og forskrifter gjelder i sin helhet, men nedenfor er enkelte punkter gjengitt.

- De ansatte skal være orientert om brannforebyggende tiltak, bruk av slokkeutstyr og alarmer.
- Slokkeutstyr skal forefinnes på avmerket plass i teknisk god stand. Kontroll skal foretas minst en gang per år, og utstyr skal tydelig merkes med angivelse av siste kontrolldag.
- Brannskillende bygningskonstruksjoner skal være utført og holdt i funksjonsmessig stand i henhold til paragraf 5 i Forskrift om brannforebygging av 17.12.2015.
- Branndører og -lemmer skal i alle tilfelle være lukket når bygget er forlatt. I vanlig arbeidstid kan branndører og -lemmer holdes åpne dersom de er utstyrt med automatisk lukkeinnetning. Slikt utstyr skal funksjonskontrolleres minst en gang per måned.
- Feil og uregelmessigheter ved elektriske anlegg skal straks rettes i samsvar med gjeldende forskrifter. Provisoriske anlegg skal utføres og benyttes i samsvar med forskriftene.

2 Orden og renhold

Det skal være etablert faste rutiner for avfallshåndtering. Avfall og brennbart materiell skal håndteres og oppbevares på en slik måte at det ikke medfører påtenningsfare, selvantenningsfare eller brannspredningsfare, verken innendørs eller utendørs. Spesialavfall skal håndteres etter gjeldende forskrifter. Avfall som kan selvantenne og avfall som kan avgi brennbare gasser skal straks fjernes til betryggende sted eller legges i dertil godkjent beholder.

3 Utendørs oppbevaring av avfall

Brennbart avfall som uten permanent tilsyn ligger i eller utenfor container/oppbevaringsenhet, skal plasseres slik at brann ikke kan smitte til byggverk (bygning, konstruksjon, anlegg).

Plasseringen skal ikke skje under tak/halvtak, inntil/under vindu- eller ventilasjonsåpning eller på overdekket lasterampe. Avstanden fra brennbar yttervegg skal være minst 5 meter. Mobile enheter skal låses fast.

Brennbart avfall kan likevel plasseres nærmere bygning hvis det er oppbevart i lukket og låst container/oppbevaringsenhet konstruert slik at brann ikke kan spre seg fra enheten.

Det gjøres unntak for plassering av brennbart avfall og brennbart materiale for bygninger for boligbruk (ikke institusjonsbygg) som følger:

- Boliger i rekke/kjede med maksimalt 4 boenheter
- Frittliggende bolighus med maksimalt 4 boenheter.

4 Lagring av brennbar materiale

Utendørs lagring av brennbar materiale, eksempelvis trelast, trepaller, flis, plast, papir og lignende, skal plasseres minst 8 meter fra byggverk (bygning, konstruksjon, anlegg).

Lagring med høyde over 4 meter eller areal større enn 200 m² skal plasseres minst 25 meter fra byggverk.

5. Sikkerhetsforskrift for utførelse av varme arbeider

a) Definisjon

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes arbeidsverktøy og -utstyr som genererer gnister og varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen flamme, varmlufts-, sveise-, skjære- og slipeutstyr.

b) Hvor sikkerhetsforskriften gjelder

Denne gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer med brannrisiko.

Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte produksjons- og verkstedrom. Rommet skal være adskilt fra annen virksomhet som egen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.

c) Avtale med ekstern håndverker/entreprenør

Dersom varme arbeider skal utføres av ekstern håndverker/entreprenør skal sikrede påse at sikkerhetsforskriftens krav inngår i skriftlig avtale eller kontrakt med denne.

d) Sikkerhetskrav

- Arbeidsinstruks for utførelse av varme arbeider utgitt av Finans Norge eller tilsvarende instruks skal være utfyllt og signert før utførelse av arbeidet. Arbeidsinstruksen er tilgjengelig på www.fgsikring.no.
- Alt brennbar materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være fjernet eller beskyttet.
- Åpninger i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være tettet.
- Egnede slukkeutstyr i forskriftsmessig stand, minimum 2 stk. 6 kg/liter håndslukkeapparat skal være lett tilgjengelig. Ett håndslukkeapparat kan erstattes med brannslange påsatt vann frem til strålerøret.
- Navngitt brannvakt skal kontinuerlig overvåke brannrisiko under arbeidet, i pauser og nødvendig tid etter at arbeidet er avsluttet, minimum en time. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.
- Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Norsk brannvernforening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land.

e) I tillegg til punktene over gjelder følgende sikkerhetskrav ved arbeider på tak

- 1) Det er forbud mot bruk av åpen flamme på oppførede og luftede tretak.
- 2) Ved bruk av åpen flamme på kompakte og øvrige tak som ikke er nevnt i punkt e1, skal brennbar isolasjon være beskyttet med minst 30 mm ubrennbar isolasjon. Ved bruk av åpen flamme skal det være en sikkerhetsavstand på minst 60 cm til parapet, gesims, gjennomføringer, sluk og lignende som består av brennbare materialer.

Brann og eksplosjonsfarlig stoff

Behandling og oppbevaring av brann- og eksplosjonsfarlig stoff skal være i samsvar med: Forskrift om håndtering av brannfarlig stoff av 8. juni 2009

- Kapittel 2. Alminnelige bestemmelser
- Kapittel 3. Plikter i virksomhet med farlig stoff.

Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff av 26 juni 2002

- Kapittel 7. Oppbevaring.

2. Vann, annen væske og gass

- Utvendige ledninger skal legges i tråd med det som er bestemt i stedlige forskrifter.
- Bygning skal holdes tilstrekkelig oppvarmet for å unngå frostskaider.
- For bygning som er uten beboelse eller virksomhet, skal hovedstoppekran stenges og rørledninger avlastes ved at tappekraner åpnes.

3. Snøtyngde

Bygningskonstruksjoner skal tåle påregnelige påkjenninger. Ved ekstraordinære snøbelastninger må rydding av tak iverksettes. Når store nedbørsmengder er varslet og snøbelastningen allerede er høy, må tiltak iverksettes umiddelbart.

4. Tyveri

Denne sikkerhetsforskriften gjelder når lokalene er ubemannede/tomme for mennesker. Den omfatter sikring av dører, porter, luker, vinduer og andre åpninger direkte inn til lokaler som omfattes av forsikringen.

Åpninger som ikke kan sikres med dører, porter eller luker skal være sikret med FG-godkjent gitter eller tilsvarende. Låsenhet og innbruddsalarm skal være FG-godkjent. Gitter skal være FG-godkjent eller oppfylle FGs krav for Sikringsutstyr. Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

Eier av virksomheten, eller den som opptrer på eiers vegne, må påse at det ikke er mennesker i lokalene når dørene låses. Når lokalene er bemannet, må rømningsveier kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med brannforskriftenes bestemmelser.

Lokalene skal omslutes av tette vegger, tak og gulv av solid kvalitet. For anbefaling av materiale til gulv, vegg og tak henvises det til dokumentet bygningskonstruksjoner – vurdering og anbefalinger, FG-320, på www.fgsikring.no.

Oversikt over FG-godkjent materiell, utstyr og regler, se www.fgsikring.no.

Beskyttelsesklasse B1

1 Dører, porter og luker

a) skal være låst med minst 1 stykk låsenhet.

b) kan ha låsenhet med innvendig knappvriders dersom:

- glass med underkant lavere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adgang til knappvrideren, er sikret med gitter eller er FG-godkjent minimum klasse P4A.

eller

- underkant av glass ligger høyere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adgang til knappvrideren.

c) som er to-fløyet:

- skal være låst med låsenhet som holder dørbladene sammen
- passivt dørblad skal sikres oppe og nede med skåter av stål
- utenpåliggende skåter skal låses
- sluttstykke skal ha forsterkerbeslag med gjennomgående bolter

d) som er skyvbare, skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon med låsenhet.

e) skal være sikret slik at de ikke kan åpnes ved demontering av hengslene fra utsiden.

2 Vinduer og glass inkludert glass i dører

a) Vinduer skal være lukket og haspet, eller låst.

b) Glass med underkant lavere enn 4 meter over terreng, konstruksjon eller gjenstand som gir adgang/innklatringsmulighet, skal være festet slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy

Sikringsutstyr

For de respektive B-klasser, gjelder kravet til sikringsutstyr bare der det er omtalt.

1 Låsenheter

- skal være FG-godkjent
- skal bestå av låskasse/tilholder, sylinder, sylinderbeslag og sluttstykke, eller være hengelås med tilhørende beslag
- skal være montert etter fabrikantens anvisninger

2 Innfesting av glass

skal være sikret spesielt mot demontering iht. Glass og Fasadeforeningens retningslinjer.

3 Fast gitter

- skal være typegodkjent av FG eller være laget av:

stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm,

eller

stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.

- skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke. Gitteret skal festes med minimum 6 mm gjennomgående bolter. Avstand mellom boltene skal maksimalt være 40 cm. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden
- som ikke er fastmontert, skal være sikret og låst med FG-godkjente låsenheter i henhold til B-krav for dør

Er gitteret montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være sikret og låst med FG-godkjent låsenhet som kreves for dør.

4 Rullesjalusi, rulle-, sakse- og skyvegitter

- skal være typegodkjent av FG
- skal være låst med FG-godkjent låsenhet som kreves for dør
- skal festes til fast karm eller bygningskonstruksjon i henhold til fabrikantens anvisninger og skal ikke kunne demonteres fra utsiden eller i lukket stilling

- med bredde over 3 meter skal være låst med to FG-godkjente låsenheter som kreves for dør, en på hver side
- Rullegitter, saksegitter og skyvegitter skal i lukket stilling være festet til fast karm eller bygningskonstruksjon og sikre hele åpningen. Det skal ikke være mulig å klatre over gitteret i lukket stilling

5 Bakkantbeslag

- skal være slik utformet at det gir døren samme styrke mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden

5. Dataregistre og programmer

Rutiner for sikkerhetskopiering av data og programmer må opprettes og vedlikeholdes. Det må foretas en til en kopiering (Image) av harddisken(e), det vil si operativsystem, applikasjoner, data og konfigurering slik at disse forefinnes i minst to eksemplarer, original og sikkerhetskopi. Disse skal oppbevares på atskilte datamedier og være maskinelt lesbare. Sikkerhetskopiene skal jevnlig testes slik at disse er korrekte og kan tilbakeføres. Det skal føres tidspunkt og logg for disse testene. Sikkerhetskopi av programvare skal oppdateres for hver programversjon. Lisensnummer for brukerrettigheter til programvare skal oppbevares og være tilgjengelig.

Data lagret på datamedie skal forefinnes i tre generasjoner. Nødvendig underlag for rekonstruksjon av informasjon skal oppbevares. Sikkerhetskopi av data skal tas minst hver arbeidsdag. Kopiene skal oppbevares i annen bygning eller i låst dataskap. Skapet skal tilfredsstille krav til brannsikkerhet S120 DIS. Nøkler/ koder (HW og SW-låser) skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. All behandling av data og programvare skal skje i hht. Datatilsynets lovverk, regler og anbefalinger.

6. Elektronisk utstyr

Utstyret skal på 230V - 400V, signal- og telesiden være beskyttet mot overspenning og netbstøy, samt variasjoner/brudd i nettspenningen.

På 230V - 400V siden skal det være installert grovvern i sikringstavle for utstyret og finvern i form av eksternt objektvern. Hovedmaskiner og servere inklusive enhet for sikkerhetskopiering skal være beskyttet med avbruddsfri strømforsyning (UPS) med "on-lineteknologi. Batterikapasiteten for UPS må være tilstrekkelig slik at hovedmaskiner, servere og PC-er kan tas ned kontrollert. På signal og telesiden skal det være installert eksterne vern på tele- og signalkabler ved den enkelte enhet. Ved bruk og installering av elektronisk utstyr skal leverandørens brukerveiledning og anvisninger følges. Jording skal utføres etter leverandørens anvisning og i samsvar med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) regler på 230V - 400V, signal og telesiden.

7. Forskriftsmessig utførelse av bygningsarbeid og reparasjoner

Bygningsarbeider, nyinstallasjoner og reparasjoner skal utføres etter gjeldende forskrifter av fagkyndig personell. I tillegg skal følgende arbeider utføres av offentlig godkjent håndverker/reparatør:

- reparasjoner/nyinstallasjon av elektrisk anlegg og VVS
- bygningsarbeider som berører bærende konstruksjoner.

8. Bruk og vedlikehold av teknisk utstyr

Utstyret skal brukes og vedlikeholdes i henhold til leverandørs/produsents veiledning. Den som betjener/vedlikeholder utstyret skal være kvalifisert til dette.

9. Koking steking og fritryanlegg

Sikrede skal sørge for at koke- og stekeinnretninger med filter og avtrekksvifte rengjøres etter den fremgangsmåte og med den frekvens som er angitt av produsent/leverandør.

Kommersielle kjøkken med fritryanlegg skal ha automatisk slokkeanlegg. Slokkeanlegget skal kunne løse ut både automatisk og manuelt. Slokkemediet skal være godkjent for frityrolje og hindre reantenning etter slokking. Slokkeanlegget skal i tillegg til å dekke fritryanlegget også dekke ventilasjonshette med fettfilter og ventilasjonskanal. Strøm og gasstilførsel skal frakobles automatisk ved aktivisering av anlegget. Produsentens bestemmelser om kontroll, vedlikehold og ettersyn av slokkeanlegget skal følges. I tillegg til automatisk slokkeanlegg er det krav til manuelt håndslukkeapparat, minimum 6 liter, brannklasse 75F.

Dersom bygning/lokaler leies ut, må sikrede sørge for at ovennevnte krav reguleres i egen avtale med leietaker.

10. Bygging, ombygging og rehabilitering

Ved drifts- eller bruksforhold som kan redusere brannsikkerheten, herunder bygging, ombygging og rehabilitering, skal sikrede gjennomføre ekstraordinære tiltak - se paragraf 11 i Forskrift om brannforebyggende tiltak av 17.12.2015. Sikrede skal også følge bestemmelsene i Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- og anleggsplasser av 29.06.2016 (byggherreforskriften).

11. Gasstanker, rør og gassforbrukende utstyr

Gassanlegg skal prosjekteres, installeres, endres, repareres, driftes, vedlikeholdes, innmeldes og kontrolleres som beskrevet i forskrift av 8. juni 2009 nr. 602 med senere utgaver, om håndtering av farlig stoff med tilhørende veiledning og temaveiledninger utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Gassforbrukende utstyr som hvitevarer, oppvarmingskilder m.v. skal installeres, brukes, vedlikeholdes, og kontrolleres i henhold til produsentens anvisninger. Gjeldende forskrift med veiledning og temaveiledninger vil til enhver tid være å finne på www.dsb.no.

12. Automatiske brannalarmanlegg

Det automatiske brannalarmanlegget må være prosjektert, installert og vedlikeholdt i henhold til regelverket fra FG Skadeteknikk. Andre standarder eller sprinklerregelverk kan aksepteres etter avtale med forsikringsselskapet.

Regelverket fra FG gjelder i sin helhet, men nedenfor er enkelte punkter gjengitt. Med et FG-godkjent automatisk brannalarmanlegg menes at det er:

- prosjektert av et FG-godkjent foretak samt at foretaket har utført kontroll av prosjekteringen
- installert av et FG-godkjent foretak, eller at et slikt foretak står ansvarlig for installasjonen
- inngått avtale om årlig kontroll-/vedlikeholdsavtale med et FG-godkjent firma
- utstedt FG-attest av et FG-godkjent firma.

13. Sprinkleranlegg

Sprinkleranlegget må være utført, godkjent og kontrollert i henhold til regelverket fra FG Skadeteknikk. Andre standarder eller sprinklerregelverk kan aksepteres etter avtale med forsikringsselskapet.

Regelverket fra FG gjelder i sin helhet, men nedenfor er enkelte punkter gjengitt. Anleggseier må sørge for at:

- anlegget til enhver tid holder den standard som fremgår av kontrollrapport
- anlegget er funksjonsdyktig til enhver tid
- anlegget blir vedlikeholdt og testet ihht bestemmelsene gitt av leverandør og FG
- anlegget blir kontrollert minst en gang i året
- det oppnevnes en ansvarlig person for anlegget, med nødvendig opplæring, som sikrer at anlegget til enhver tid er funksjonsdyktig
- utkoblingstiden blir et minimum i forbindelse med vedlikehold eller endringer som medfører at anlegget helt eller delvis settes ut av drift.

14. Vanntåkesystem

Vanntåkesystemet skal dimensjoneres, installeres og kontrolleres av kompetent foretak i henhold til veiledningen fra FG Skadeteknikk. Andre standarder eller vanntåkeanlegg kan aksepteres etter avtale med forsikringsselskapet.

Veiledningen fra FG gjelder i sin helhet, men nedenfor er enkelte punkter gjengitt.

- Vanntåkesystemet skal være testet og godkjent for bruksområde det skal beskytte
- Det stilles krav til uavhengig kontroll av utførelsen
- Vanntåkesystemet skal kontrolleres av kompetent foretak minst en gang per år
- Det skal utføres vedlikehold i intervaller og omfang slik det fremkommer av leverandørens vedlikeholdsmanual
- Ved overlevering av anlegget skal leverandøren gi eier en fullstendig systembeskrivelse, prosjekteringsdokumenter, fullstendige installasjonstegninger og informasjon om vannforsyningen.

15. Plasthall

Sikrede skal følge leverandørens anvisning/manual for bruk og vedlikehold av plasthallen. Sikrede skal sørge for jevnlig stramming av barduner, strekkstag og duk. Sikrede skal sørge for jevnlig snømåking av tak/duk og eventuelt fjerning av vann som tynger taket/duken etter nedbør.

Dersom forsikringen skal dekke tyveri av/hærverk på eiendeler i plasthall, skal ett eller flere av punktene nedenfor være tilfredsstillende:

- Hallen har installert godkjent innbruddsalarmanlegg med bevegelsesdetektorer med lokal varsling til ansvarlig person med vaktordning eller direkte varsling til vaktsselskap
- Hallen har stasjonær vakt i den perioden hallen ikke er bemannet.

16. Oppbevaring av kontanter og verdipapirer

Kontanter og verdipapirer skal oppbevares i låst FG-godkjent verdiskap/sikkerhetsskap med tilstrekkelig poengverdi/klasse for det beløp som oppbevares i skapet. Nøkler til objekter skal

- bæres av den som rettmessig disponerer nøklene, eller
- oppbevares i låst FG-godkjent verdiskap/sikkerhetsskap, eller
- oppbevares i låst bygning utenfor forsikringsstedet.

Verdiskap/sikkerhetsskap skal forankres til stabil bygningskonstruksjon i henhold til FG-530.

- Sikkerhetsskap skal alltid forankres.
- Verdiskap under 1000 kg skal alltid forankres.

17. Sikring mot ran

1 Sikring i bygning

I hver kasse for kundebehandling skal kontanter ut over NOK 10.000 oppbevares i fastlåst og lukket kontanthåndteringssystem.

Ved samlet kontantverdi over NOK 200.000, skal det være minst to ansatte til stede. Dersom det er montert video-overvåkning med kontinuerlig opptak av kasse- og kundeområde, kan det være en ansatt til stede.

Opptelling av kassabeholdning skal foretas i avlåst område hvor uvedkommende verken har adgang eller innsyn.

Kontanter over NOK 200.000, skal ved transport i ulåst lokale, overvåkes av en ansatt i tillegg til transportøren.

2 Sikring av transport

Kontanter mellom NOK 50.000 og NOK 200.000, skal transporteres i solid ugjennomsiktig koffert, bag, veske eller lignende.

Transport av kontanter mellom NOK 200.000 og NOK 500.000 skal utføres av minst to personer. Kontanter skal transporteres i låst solid ugjennomsiktig koffert, bag eller lignende.

Transport av kontanter over NOK 500.000, skal foretas av verditransportfirmaer etter krav som er beskrevet i Sikkerhetsforskrift for Verditransportselskaper (FG-publikasjon 130).

Transport av kontanter til nattsafe skal begrenses til NOK 200.000.

3 Instruks for sikring, håndtering og transport av kontanter

Det skal foreligge skriftlig instruks vedrørende sikring, håndtering og transport av kontanter over NOK 50.000.

Instruksen skal være kjent av alle ansatte som håndterer kontanter. Instruksen skal kunne fremlegges for forsikringsselskapet.

Generelle vilkår - GEN03

Bestemmelsene gjelder for alle forsikringer i forsikringsavtalen

Innhold

1. Forsikringsavtalen og lovbestemmelser
2. Forsikringsavtalens varighet
3. Opphør av forsikring i avtaleperioden
4. Endring av vilkår og premie
5. Opphør av forsikring ved eierskifte
6. Oppsigelse av forsikringen
7. Grov uaktsomhet og forsett
8. Følgene av svik
9. En egenandel ved samme skadetilfelle
10. Forsikringsselskapenes felles registre
11. Skjønn
12. Særlige begrensninger i selskapets erstatningsplikt

1 Forsikringsavtalen og lovbestemmelser

Forsikringsavtalen reguleres av forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 nr 69 (FAL) - og det øvrige lovverket. Følgende bestemmelser i (FAL) gjelder ikke for store risikoer: §§1-6, 21-1, 21-2 og 22, 2. og 3. ledd samt lovens annen del unntatt §§ 1A-3 og 1B-4. For øvrige kunder som ikke er forbrukere gjelder ikke følgende bestemmelser i FAL: §§1-6, 2. og 3. ledd, 1C-3, 21-1, 21-2 og 22-1, 3. ledd.

Med store risikoer menes: Forsikringstakeren oppfyller minst to av følgende vilkår:

- eiendeler ifølge siste balanse på et beløp i norske kroner som svarer til mer enn 6 200 000 euro
- salgsinntekter ifølge siste årsregnskap på et beløp i norske kroner som svarer til mer enn 12 800 000 euro
- et gjennomsnittlig antall ansatte i løpet av regnskapsåret på mer enn 250.

Forsikringsbeviset, forsikringsvilkårene og sikkerhetsforskriftene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes. Teksten i forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkår og sikkerhetsforskrifter.

2 Forsikringsavtalens varighet

Avtalt forsikringsperiode gjelder normalt for ett år og fremkommer av forsikringsbeviset. Avtalen fornyes automatisk for ett år av gangen, hvis ikke forsikringstakeren sier opp forsikringen.

3 Opphør av forsikring i avtaleperioden

Opphører en forsikring i avtaleperioden, beregnes tilgode premie for gjenstående del av forsikringstiden, med mindre annet fremgår av det enkelte forsikringsvilkår. Premie godskrives kunden for et helt antall måneder etter en oppsigelsestid på minimum 1 måned.

4 Endring av vilkår og premie

Selskapet kan endre forsikringsvilkår og premie fra hovedforfall.

5 Opphør av forsikring ved eierskifte

FAL § 7-2 er fraveket. I stedet gjelder følgende:

Skifter en ting forsikringen er knyttet til eier, faller forsikringen bort. Selskapet svarer likevel for forsikringstilfeller som inntre innen fjorten dager etter eierskiftet. Forsikringen bortfaller uansett når den nye eier har tegnet forsikring.

6 Oppsigelse av forsikringen

6.1 Oppsigelse fra forsikringstaker

Ved oppsigelse av forsikringsavtalen skal forsikringstaker varsle selskapet med en frist på minst 1 måned. Ved flytting til annet selskap, skal det i varselet opplyses om hvilke selskap forsikringen flyttes til og om tidspunkt for flyttingen.

6.2 Selskapets rett til å si opp forsikringen

Selskapet kan si opp forsikringen ved:

- manglende betaling
- uriktige eller mangelfulle opplysninger
- uvanlig mange skader - stort avvik fra det normale, eller grove og gjentatte brudd på sikkerhetsforskrifter.

7 Grov uaktsomhet og forsett

Har forsikrede eller sikrede grovt uaktsomt eller forsettlig fremkalt eller medvirket til et forsikringstilfelle, kan erstatningen settes ned eller falle bort. For ansvarsforsikring og livsforsikring gjelder særskilte regler i forsikringsvilkår eller lovgivning. Se forsikringsavtalelovens § 4-9 for skadeforsikring og § 13-9 for personforsikring.

8 Følgene av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot selskapet, mister ethvert erstatningskrav mot selskapet etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse og selskapet kan si opp enhver forsikringsavtale med sikrede, jf forsikringsavtalelovens §§ 4-2, 4-3, 8-1 eller §§ 13-2, 13-3 og 18-1.

9 En egenandel ved samme skadetilfelle

Utbetaler KLP Skadeforsikring ved samme skadetilfelle erstatning til sikrede i henhold til flere forsikringsdekninger, trekkes bare en egenandel. Ved ulik størrelse på de aktuelle egenandeler, benyttes den høyeste.

10 Forsikringsselskapenes felles registre

10.1 Forsikringsselskapenes felles skaderegister

Alle skader som meldes til forsikringsselskapene blir registrert i forsikringsselskapenes sentrale register (FOSS). Finans Norge er behandlingsansvarlig for registeret. Registreringen inneholder fødselsnummer, saksnummer, forsikrings- og skadetype, samt koder for selskapet og saksbehandler. Når skade registreres får forsikringsselskapene automatisk en oversikt over alle skader som er meldt til registeret på samme kunde - også skader meldt fra andre selskap. Selskapene får ikke tilgang til lagret informasjon annet enn ved registrering av skader. Registeret er ikke tilgjengelig for andre, og registrerte skader slettes etter 10 år. Forsikringstakerne har rett til innsyn i registeret etter personopplysningslovens § 18 og til å kreve retting av opplysningene etter § 27. Ønsker du innsyn, må du sende skriftlig melding om dette til selskapet.

10.2 Informasjon om register for forsikringssøkere og forsikrede

Dersom forsikringssøkerens/forsikredes helseopplysninger medfører tilleggspremie, reservasjon eller avslag, vil navn, fødselsnummer, selskapets navn og registreringsdato registreres i register for forsikringssøkere og forsikrede (ROFF). I tillegg registreres søknader om uføreerstatning. Registeret benyttes av forsikringsselskaper tilknyttet Finans Norge for å sikre at helsebedømmelsen blir korrekt og at opplysningsplikten overholdes. Registreringer blir slettet etter 10 år. Forsikrede har innsynsrett i registeret etter Personopplysningsloven § 18. Dersom slikt innsyn ønskes, må skriftlig anmodning sendes selskapet eller Finans Norges Servicekontor, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo.

11 Skjønn

Ved forsikring av ting eller interesse (som eiendom, løssøre, avbrudd) gjelder følgende bestemmelser om skjønn ved skade:

- Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, og spørsmål i forbindelse med beregning av avbruddstap, avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller selskapet krever det. Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Hvis noen av partene ønsker det, kan han/hun velge særskilt skjønnsmann for bestemte ting - ved avbruddstap for bestemte spørsmål.
- Har den ene av partene skriftlig underrettet den annen om sitt valg, plikter denne innen en uke etter at han/hun har mottatt underretningen å gi meddelelse om hvem han/hun velger. Før skjønn velger de to skjønnsmennene en oppmann. Hvis noen av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet er inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans eller hennes vegne av tingretten i den rettskrets hvor skjønnset foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.
- Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsvilkårene. De to skjønnsmenn foretar verdsettelsen - besvarer spørsmålene ved avbruddstap - uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som de to skjønnsmenns ansettelse vil medføre.
- Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.
- Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorarer til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønnset bæres av partene med en halvdel hver. Er det selskapet som krever skjønn ved tingskade, og den annen part er forsikringstaker i egenskap av privatperson, dekker selskapet likevel alle omkostninger ved skjønnset hvis forsikringstakeren ikke selv ønsker å bære sin del.
- Forsømmer den berettigede å gi opplysninger eller utlevere dokumenter, kan han eller hun ikke kreve renter for den tid som går tapt ved dette. Det samme gjelder hvis den berettigede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør.

12 Kundens opplysningsplikt

Forsikringsavtalen(e) er inngått på grunnlag av opplysninger gitt av forsikringstaker. Opplysninger gitt av megler/fullmektig er likestilt med opplysninger gitt av sikrede/sikrede selv og dermed bindende for denne (Jf. FAL §§ 4-1, 13-1 a).

13 Særlige begrensninger i selskapets erstatningsplikt

Selskapet dekker ikke tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med:

- Jordskjelv og vulkanske utbrudd.
- Atomskade - uansett årsak - fra atomsubstans (se atomenergiloven av 12. mai 1972 nr 28, § 1 c og h). Unntaket gjelder ikke bruk av radioisotoper som angitt i lovens § 1 c og i samsvar med lov om bruk av røntgenstråler og radium m v av 18. juni 1938 nr 1.
- Krig eller krigslignende handlinger, enten krig er erklært eller ikke, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.
- Terrorhandling som innebærer biologisk, kjemisk, kjernefysisk eller annen form for forurensning. Selskapet svarer likevel for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte skyldes eller står i sammenheng med annen form for terrorhandling. Ved terrorhandling er selskapets samlede erstatningsansvar overfor alle kunder og andre kravstillere begrenset til kr 300.000.000 pr. skadehendelse. Alle skader som inntreffer i et tidsrom på 48 timer regnes som samme hendelse. Overstiges denne grensen, vil erstatningen for den enkelte skadelidte bli redusert forholdsmessig. Denne begrensningen gjelder ikke for reiseforsikring eller personforsikring som går inn under Bilansvarsloven eller lov om Yrkesskade. Med terrorhandling forstås en rettsstridig handling rettet mot allmennheten, og som forstås å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller fremkalle frykt. Forsikrede ting som befinner seg utenfor Norden, erstattes ikke som følge av terrorhandling.

Forsikringsvilkår Næringsdrift Driftsløsøre og varer

END01-MIL-13

Innhold:

1. Hvem forsikringen gjelder for
2. Hvor og når forsikringen gjelder
3. Hva forsikringen omfatter
4. Forsikringen kan utvides til å omfatte
5. Hvilke skader som erstattes og hvilke begrensninger som gjelder

6. Sikredes plikter ved skade
7. Skadeoppgjør og erstatningsberegning
8. Skader som dekkes etter særskilt avtale (særvilkår)

1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset.

2 Hvor og når forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder på forsikringsstedet.

Skaden må ha inntruffet i forsikringstiden/avtaleperioden.

For ting som midlertidig er borte fra forsikringsstedet gjelder forsikringen innen Norden, med inntil kr 1.000.000. Borteforsikringen gjelder ikke for:

- Ting under transport
- Ting på bygge- og anleggsplass.

3 Hva forsikringen omfatter

3.1 Maskiner, inventar, løsøre og varer

Forsikringssum for maskiner, inventar, løsøre og varer i egne/leide lokaler er angitt i forsikringsbeviset. Til maskiner regnes også tilhørende faste tekniske installasjoner, kabler, rør og fundamenter.

3.2 Eiendeler ute

Det fremkommer av forsikringsbeviset om eiendeler ute er omfattet, og hvilken forsikringssum som gjelder. Forsikringen dekker ikke skader ved tyveri, hærværk eller vannskader. Se punkt 5.

3.3 Hva som dekkes i tillegg ved erstatningsmessig skade

a) Utgifter til riving, rydding og bortkjøring

Forsikringen omfatter nødvendige utgifter til riving, rydding, lagring, bortkjøring og destruksjon av verdiløse/miljøfarlige rester av forsikrede ting etter en erstatningsmessig skade, begrenset til kr 3.000.000. Høyere forsikringssum kan avtales.

b) Investeringer og nyanskaffelser - maskiner, inventar og løsøre

Investeringer og nyanskaffelser i avtaleperioden erstattes med inntil 10% av forsikringssum for maskiner, inventar og løsøre. Verdøkningen skal meldes til selskapet senest innen utgangen av forsikringsperioden.

c) Bygningsmessig innredning

Interesse i bygningsmessig innredning i leide lokaler erstattes med inntil kr 1.000.000 per skade. Høyere forsikringssum kan avtales særskilt.

d) Rekonstruksjon av arkiver etc.

Utgifter til rekonstruksjon av arkiver, registre og data innen 24 måneder fra skadedato erstattes med inntil kr 1.000.000 per skade. Innenfor samme sum erstattes utgifter til rekonstruksjon av modeller, mønstre, former o.l. som er nødvendig i produksjonsprosessen. Høyere forsikringssum kan avtales særskilt.

Backup/sikkerhetskopier er omfattet også på eksternt lagringssted med inntil forsikringssummen, maksimalt kr 1 million. Dersom lagringsstedet benyttes av flere, er selskapets erstatningsansvar totalt for alle kunder begrenset til kr 50 millioner per skadehendelse per lagringssted for backup/sikkerhetskopier. Overstiges denne grensen, vil erstatningen bli redusert forholdsmessig.

Bacup/sikkerhetskopier er omfattet også under fysisk transport mellom forsikringsstedet og lagringssted for backup.

e) Hærværksskade på leide lokaler

Hærværksskade på leide lokaler erstattes med inntil kr 50.000 i forbindelse med tyveri. Se sikkerhetsforskrifter.

f) Prisstigning etter skade

Prisstigning etter skade erstattes innenfor normal reparasjons/gjenanskaffelsestid, maksimalt 24 måneder. Erstatningen er begrenset til 20% av erstatningen for tingskaden.

g) Refylling av brannsløkkingsapparat/slokkegass

Refylling av brannsløkkingsapparat/slokkegass dekkes etter en erstatningsmessig brannskade.

4 Hva forsikringen ikke omfatter

Uten særskilt avtale omfatter forsikringen ikke:

- Utgifter til fortsatt drift
- Bruddskade på bygningsglass eller sanitærporselen
- Penger og verdipapirer
- Ran
- Ting på bygge- og anleggsplass
- Matvarer i kjøl/frys ved utilsiktet temperaturstigning
- Ansattes effekter.

Forsikringen omfatter ikke:

- Båter, kjøretøy og arbeidsmaskiner med egen fremdriftsmotor. Likevel dekkes motorvogner som ikke omfattes av bilansvarsloven. Det vil si motorvogner som ikke er bygd for større fart enn 10 km/t og som er vanskelig å endre til større kjørefart.

5 Hvilke skader som erstattes og hvilke begrensninger som gjelder

Selskapet svarer for plutselige skader på ting inntruffet i forsikringstiden. Hvilke skadetyper som omfattes av forsikringen fremgår av forsikringsbeviset.

5.1 Brann

a) Brann

Med brann menes ild som er kommet løs.

Unntatt er:

- mangel i henhold til kontrakt og skader som følge av mangel. Dette gjelder likevel bare der sikrede har avtalt med tredjemann (håndverker/entreprenør/leverandør) at tredjemann ikke er ansvarlig for kostnadene ved utbedring av mangler eller skader som følge av mangel dersom skadene er dekket av forsikring som byggherren har tegnet. Unntaket gjelder uansett ikke dersom tredjemann ikke er i stand til å utbedre manglene/skadene som følge av insolvens eller lignende forhold.

b) Lynnedslag

Med lynnedslag menes at tingen enten direkte er truffet av lynet, eller at lynet synlig har slått ned mindre enn 200 m fra den skadde tingen og fulgt en leder til tingen.

c) Nedsoting fra permanent ildsted.

d) Eksplosjon

Forsikringen omfatter skader som følge av eksplosjon. Ved eksplosjon i maskin, transformator eller lignende dekkes følgeskaden, ikke den gjenstand som eksploderer med mindre eksplosjonen har sin årsak i en ytre hendelse.

Unntatt er:

- Skade som skyldes sprengningsarbeide på forsikringsstedet
- Mangel i henhold til kontrakt og skader som følge av mangel. Dette gjelder likevel bare der sikrede har avtalt med tredjemann (håndverker/entreprenør/leverandør) at tredjemann ikke er ansvarlig for kostnadene ved utbedring av mangler eller skader som følge av mangel dersom skadene er dekket av forsikring som byggherren har tegnet. Unntaket gjelder uansett ikke dersom tredjemann ikke er i stand til å utbedre manglene/skadene som følge av insolvens eller lignende forhold.

e) Luftfartøy

Gjelder skade som oppstår ved at:

- Luftfartøy faller ned eller rammer ting
- Ting faller ned fra luftfartøy

f) Naturskade (etter regelverk for Norsk Naturskadepool)

Med naturskade forstås skade som direkte skyldes naturulykke, så som skred, flom, storm, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd. Se vilkår naturskade for utfyllende regler.

5.2 Vann, annen væske og gass

a) Utstrømming

Dekningen omfatter skade ved utstrømming av vann, annen væske eller gass fra bygnings rørledning med tilknyttet utstyr:

- Ved brudd eller lekkasje

- Ved oversvømmelse fra slikt utstyr.

Forsikringen dekker lekkasjeskader fra utstyr montert i bygningen, dog ikke skaden på selve utstyret med mindre skaden skyldes ytre påvirkning.

Unntatt er:

- Tap av vann, annen væske, gass eller slökkemiddel
- Skade som skyldes kondens eller søl
- Skade som skyldes sopp eller råte
- Skade på våtrom når skaden skyldes at våtrommet ikke er vanntett. Med våtrom menes bygningskomponenter som befinner seg innenfor våtrommets bjelkelag og stenderverk
- Skade som skyldes vann fra takrenne, utvendig nedløp samt utett forbindelse mellom tak og taksluk/innvendig nedløp
- Skade som skyldes sviktende/ manglende drenering
- Utgifter til tining av utvendig vannledning
- Skade på eiendeler ute
- Mangel i henhold til kontrakt og skader som følge av mangel. Dette gjelder likevel bare der sikrede har avtalt med tredjemann (håndverker/entreprenør/leverandør) at tredjemann ikke er ansvarlig for kostnadene ved utbedring av mangler eller skader som følge av mangel dersom skadene er dekket av forsikring som byggherren har tegnet. Unntaket gjelder uansett ikke dersom tredjemann ikke er i stand til å utbedre manglene/skadene som følge av insolvens eller lignende forhold.

b) Annen vannskade

Dekningen omfatter også skade som følge av:

- Overvann som trenger inn i bygning direkte fra terrenget
- Vann fra vann-, kloakk- eller overvannsledning
- Oversvømmelse eller lekkasje fra kjøleskap eller akvarium.

Unntatt er:

- Skade som skyldes kondens eller søl
- Skade som skyldes sopp eller råte
- Skade som skyldes vann fra takrenne, utvendig nedløp samt utett forbindelse mellom tak og taksluk/innvendig nedløp
- Skade som skyldes sviktende/ manglende drenering
- Skade som skyldes utett tak
- Skade ved gradvis inntrenging av vann
- Skade på eiendeler ute
- Mangel i henhold til kontrakt og skader som følge av mangel. Dette gjelder likevel bare der sikrede har avtalt med tredjemann (håndverker/entreprenør/leverandør) at tredjemann ikke er ansvarlig for kostnadene ved utbedring av mangler eller skader som følge av mangel dersom skadene er dekket av forsikring som byggherren har tegnet. Unntaket gjelder uansett ikke dersom tredjemann ikke er i stand til å utbedre manglene/skadene som følge av insolvens eller lignende forhold.

c) Utstrømming fra brannsløkkingsapparat

Forsikringen dekker skader grunnet utstrømming fra brannsløkkingsapparat når dette brukes til å unngå eller begrense brann eller som et ledd i en hærverkskade.

5.3 Tyveri og hærverk

Dekningen omfatter tyveri fra bygning og hærverk i eller på bygning.

Når lokalene er utstyrt med FG-godkjent romovervåkingsalarm, erstatter selskapet også tyveri og hærverk når uvedkommende urettmessig har latt seg innelåse i bygningen i åpningstiden.

Unntatt er:

- Skade ved tyveri og hærverk når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum
- Skade ved tyveri og hærverk begått av ansatte, andre som utfører tjenester/arbeide for sikrede eller som er betrodd nøkler, elever, pasienter, mv.
- Skade ved tyveri og hærverk begått av leietakere eller andre som har lovlig adgang til lokalene
- Utgifter til utskifting av låser hvis nøkler/ koder kommer på avveie
- Skade ved tyveri, forsøk på tyveri eller hærverk på eiendeler ute.

For eiendeler i plasthall stilles spesielle krav til sikring, se sikkerhetsforskrifter.

5.4 Skader ved naturårsak for objekter som er unntatt av Norsk Naturskadepool

Forsikringen kan utvides til å omfatte skade som følge av naturårsak for objekter som er unntatt for dekning i Norsk Naturskadepool.

Unntatt er:

- Skade på grunn av svak eller feilaktig konstruksjon eller råte.

5.5 Snøtyngde, snøpress, ras fra tak

Forsikringen omfatter skade som følge av snøtyngde, snøpress og ras fra eller på tak. Unntatt er skade som skyldes svak konstruksjon. Se sikkerhetsforskrift om rydding av snø.

5.6 Elektriske fenomenskader

Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning - også som følge av lyn og tordenvær.

Unntatt er elektrisk fenomen på:

- Elektrisk maskin eller apparat med driftsspenning over 1.000 V
- Telefonsentraler og taleprosesseringsutstyr.

Unntatt er også skade på elektronisk utstyr:

- Som ikke tåler spenningsvariasjoner som normalt opptrer i nettet
- Når skaden kan erstattes under leverings- eller garantiavtale med leverandøren.

5.7 Annen skade

Selskapet svarer også for annen skade enn nevnt i punkt 5.1 til 5.6 med de begrensninger og unntak som er nevnt i disse punktene, dersom skaden har ytre årsak og rammer maskiner, inventar eller løsøre på forsikringsstedet.

Unntak:

- Skade som skyldes frost, tele, jordtrykk, kondens, søl, sopp, råte, bakterier, heksesot, dyr og insekter
- Skade ved svinn eller setninger, sviktende fundamentering, konstruksjonsfeil, feilaktig bruk eller montasje, svak konstruksjon, materialfeil
- Skade som er en naturlig følge av ordinær bruk eller gradvis forringelse
- Skade som består i flekker, riper, avskallinger og lignende
- Skade som skyldes datavirus, operatørfeil, feilprogrammering, hacking, worms, logiske bomber og lignende
- Mangel i henhold til kontrakt og skader som følge av mangel. Dette gjelder likevel bare der sikrede har avtalt med tredjemann (håndverker/entreprenør/leverandør) at tredjemann ikke er ansvarlig for kostnadene ved utbedring av mangler eller skader som følge av mangel dersom skadene er dekket av forsikring som byggherren har tegnet. Unntaket gjelder uansett ikke dersom tredjemann ikke er i stand til å utbedre manglene/skadene som følge av insolvens eller lignende forhold.

6 Sikredes plikter ved skade

Når skade er inntruffet, skal sikrede melde fra til selskapet uten ugrunnet opphold.

Rett til erstatning kan falle bort dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om grunnlaget for erstatningskravet, jf. forsikringsavtaleloven § 8-5.

Er det overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe, eller er et forsikringstilfelle inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan forventes for å avverge eller begrense tapet.

Ved oppgjør skal sikrede gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelig for sikrede, og som selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen.

Må sikrede forstå at selskapet kan få et regresskrav mot tredjeperson, skal sikrede gjøre det som er nødvendig for å sikre kravet inntil selskapet selv kan ivareta det.

Brann-, tyveri-, og hæververkskader skal meldes til politiet.

7 Skadeoppgjør og erstatningsberegning

I stedet for forsikringsavtaleloven § 6-1 gjelder:

Selskapet avgjør om skaden skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon, gjenoppføring eller ved at selskapet gjenanskaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting. Selskapet har rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes. Erstatningen utbetales i takt med reparasjon/gjenoppføring.

Ved kontantoppgjør kan erstatningsgrunnlaget ikke overstige det selskapet hadde måtte betale for reparasjon eller gjenanskaffelse.

Utlagte merverdiavgifter som sikrede kan føre til fradrag, jf. lov om merverdiavgift, er ikke dekket etter denne avtalen.

Erstatningen er begrenset til forsikringssummen (førsterisiko) som er oppgitt i forsikringsbeviset. Forsikringssummen fastsettes av forsikringstakeren.

7.1 Reparasjon etter skade

Skaden settes til kostnaden ved reparasjon til samme eller i det vesentlig samme stand som før skaden, begrenset til fastsatt verdi etter pkt. 7.2 med fradrag av netto nyttbar gjenverdi.

7.2 Gjenanskaffelse av maskiner og utstyr

Gjennanskaffelseverdien fastsettes som skadedagens kostnad til reparasjon eller gjenanskaffelse for tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ting. I kostnaden medtas utgifter til transport, montasje og igangkjøring.

Det skal gjøres forholdsmessig fradrag for verdiforringelse pga bruk, slitasje og annen forringelse. Ved slik vurdering hensyntas gjenstandens brukstid sammenholdt med forventet levetid for tilsvarende gjenstand eller komponent.

Erstatningsverdien som fremkommer etter fradrag for verdiforringelse økes med 40%, dog slik at netto erstatning aldri kan være større enn gjenanskaffelsesverdien fratrasket verdien av den skadde gjenstand eller komponent.

Dersom reparasjon eller gjenanskaffelse fører til varig ytelsesforbedring, fordeles en forholdsmessig andel av erstatningskostnadene mellom skadeserstatning og kundens investering.

7.3 Gjennanskaffelse varer

Innkjøpte varer og råvarer erstattes til sin anskaffelseskostnad, varer av egen produksjon til tilvirkingskost. Fradrag gjøres for kurrans og nedsatt anvendelse eller salgbarhet.

7.4 Uten gjenanskaffelse

For utstyr som ikke gjenanskaffes innen 3 år etter skade settes forsikringsverdien til omsetningsverdi på skadedagen med fradrag av netto nyttbar gjenverdi.

7.5 Aldersfradrag

Ved elektrisk fenomenskade på mekaniske eller elektriske maskiner/apparater/tekniske installasjoner, gjøres et fradrag på 10% for hvert år etter at gjenstanden ble tatt i bruk som ny. Maksimalt fradrag 80%.

Ved bruddskade eller elektrisk fenomenskade på varmtvannsbereder, gjøres et fradrag på 10% for hvert år fra og med det 4. året etter at gjenstanden ble tatt i bruk som ny. Maksimalt fradrag 80%.

Ved bruddskade eller elektrisk fenomenskade på fyrkjele, eller for innretning for oppvarming eller avkjøling gjøres et fradrag på grunnlag av de totale reparasjonskostnadene med 5% for hvert år, fra og med det 11. året etter at utstyret var tatt i bruk som nytt. Maksimalt fradrag 80%.

Ved bruddskader på utvendige rørledninger, tanker, kummer og bunnledninger under bygning med tilknyttet utstyr av annet materiale enn plast, gjøres fradrag med 5% i reparasjonskostnadene for hvert år objektet er eldre enn 20 år.

Ved ulik alder på de skadde delene legges alderen på den delen som står først i årsakskjeden til grunn. Dersom dette ikke kan dokumenteres, legges den eldste delens alder til grunn.

Når aldersfradraget overstiger avtalt egenandel, brukes aldersfradrag i stedet for egenandel.

7.6 Interesse i bygningsmessig innredning

Erstatningen ytes når leieforholdet opphører som følge av skade, eller når innredningen ikke utbedres som ledd i utbedringen av bygningsdelen. Erstatningen beregnes på grunnlag av innredningens kostnad, hensyn tatt til alder og gjenværende brukstid, eventuelt begrenset av gjenværende leieperiode.

7.7 Prisstigning etter skade

erstattes innenfor normal reparasjons-/gjenanskaffelsestid, maksimalt 24 måneder. Erstatningen er begrenset til 20% av erstatningen for tingskaden. Det gjøres fradrag for opptjente renter av erstatningen.

7.8 Ting som kommer til rette

Kommer ting til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å tilbakebetale erstatningen.

7.9 Oppgjør med panthaver

Selskapets ansvar overfor panthaver og konkursbo er begrenset til det laveste av følgende to beløp:

- Nedgangen i tingens markedsverdi som følge av skaden
- Vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr tingen i denne sammenheng panteobjektet i sin helhet. Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor, uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

Selskapet trer inn i panthavers sted i den utstrekning erstatning utbetales.

7.10 Regress

Må sikrede forstå at selskapet kan få et regresskrav mot tredjeperson, skal sikrede gjøre det som er nødvendig for å sikre kravet inntil selskapet selv kan ivareta det.

7.11 Skjønn

Fastsettelse av både forsikringsverdi og skade, og eventuelt andre spørsmål i forbindelse med skadeberegning kan avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller selskapet krever det. Skjønn gjennomføres i henhold til bestemmelser i Generelle vilkår.

7.12 Egenandeler

I ethvert skadeoppgjør trekkes den avtalte egenandelen fra brutto skadebeløp. Avtalte egenandeler fremgår av forsikringsbeviset.

Egenandelen ved naturskade er den som til enhver tid er fastsatt av departementet, for tiden kr 8.000.

Egenandelen er kr 5.000 for følgende særvilkår:

- Bruddskade på bygnings glass eller sanitærporselen
- Tyveri fra godkjent verdioppbevaringsenhet
- Ran
- Matvarer i kjøll/frys.

8 Identifikasjon

Erstatningen kan reduseres eller falle bort dersom skaden skyldes handling eller unnlatelse fra sikrede eller personer som utfører arbeid av ledende art, og av andre som har særlig selvstendig stilling innen virksomheten, samt vaktmestere, ungdomsledere, arbeidsledere, herunder formenn og personer med tilsvarende stillinger, jf forsikringsavtaleloven § 4-11.

9 Skader som dekkes etter særskilt avtale (særvilkår)

Bare de særvilkår som er angitt i forsikringsbeviset gjelder for forsikringen.

Bestemmelsene i forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene ellers, herunder sikkerhetsforskriftene, gjelder også for særvilkårene. I tillegg gjelder eventuelle sikkerhetsforskrifter angitt i det enkelte særvilkår.

9.1 Fortsatt drift

Nødvendige utgifter ved etablering av-, eller nødvendige merkostnader til-, fortsatt drift etter erstatningsmessig skade dekkes inntil den avtalte forsikringssummen. Utgifter regnes inntil reparasjon eller gjenoppbygging har skjedd eller kunne ha skjedd. Nødvendige tiltak for fortsatt drift skal i et hvert tilfelle avtales med selskapet.

Unntatt fra dekningen er:

- Utgifter til skadelidtes egen administrasjon av skaden
- Tap ved redusert omsetning
- Tap ved ufullstendig tingforsikring
- Ekstra utgifter ved offentlig påbud
- Tap ved manglende finansiering
- Økte kapitalutgifter ved investeringer ut over erstatning av ting.

9.2 Bruddskade på bygningsglass eller sanitærporselen

Forsikringen er utvidet til å dekke bruddskade på bygningsglass og sanitærporselen i virksomhetens lokaler. Erstatningen er begrenset til den forsikringssummen som fremkommer i forsikringsbeviset.

9.3 Tyveri av penger og verdipapirer fra godkjent verdioppbevaringsenhet

Forsikringen er utvidet til å omfatte tyveri av penger og verdipapirer som oppbevares i låst, FG-godkjent verdioppbevaringsenhet. Forsikringssummen fremgår av forsikringsbeviset.

Forsikringen gjelder også når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum.

Forsikringssummen er førsterisiko, det vil si at skade dekkes inntil avtalt sum.

Maks forsikringssum for kontanter eller ihendehaverpapirer følger FG-regler for verdioppbevaringsenheter (FG-530). Maks forsikringssum FG-godkjente sikkerhetsskap uten alarm er kr 25.000. Maks forsikringssum FG-godkjente sikkerhetsskap med innbruddsalarm er kr 50.000. Endringer i beløpsgrenser ved EX-, CD- eller

GAS-sertifiserte enheter. Dersom det er ønskelig å øke beløpsgrensene, skal det monteres innbruddsalarm som angitt i FG-530.

9.4 Ran

Forsikringen er utvidet til å dekke ran i eget lokale og under transport. Forsikringssummen fremgår av forsikringsbeviset.

9.5 Ting på bygge- og anleggsplass

Forsikringen er utvidet til å omfatte skader som beskrevet i vilkårenes punkt 5.1, 5.2 og 5.3. Forsikringssummen fremgår av forsikringsbeviset.

9.6 Matvarer i kjøll/frys

Forsikringen er utvidet til å omfatte skade på matvarer i kjøll/frys grunnet utilsiktet temperaturstigning. Forsikringssummen fremgår av forsikringsbeviset.

9.7 Ansattes effekter

Forsikringen er utvidet til å dekke skade på ansattes effekter. Dekningsomfang, egenandel og sikkerhetsforskrifter som for virksomhetens inventar og løsøre. Forsikringssummen fremgår av forsikringsbeviset.

Forsikringsvilkår Naturskade EBO01-NAT-05

1 Naturskade

Lov om naturskadedekning av 16. juni 1989 gjelder.

1.1 Hva forsikringen dekker

Forsikringen dekker skade på brannforsikrede ting i Norge, som direkte skyldes naturulykke som:

- Skred
- Storm
- Flom
- Stormflo
- Jordskjelv eller vulkanutbrudd

Jf § 1 i Lov om naturskedeforsikring av 16. juni 1989 nr 70.

Omfatter forsikringen våningshus, bolighus eller fritidshus, omfatter forsikringen også naturskader på hage, hageanlegg - herunder utvendig vannbasseng, gjerde og flaggstang - og gårdsplass i tilknytning til bygningen, oppad begrenset til 5 dekar. Tilsvarende omfattes den del av tilførselsvei som ligger innenfor hagen, hageanlegg eller på gårdsplassen.

For andre bygninger enn våningshus, bolighus og fritidshus omfatter forsikringen i tillegg til bygning kun utvendig vannbasseng, gjerde og flaggstang.

1.2 Hva forsikringen ikke dekker

Forsikringen dekker ikke:

- a) Skade på skog eller avling på rot, beite innmark og utmark, varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen. Selskapet dekker likevel naturskade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen når disse ting er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge.
- b) Skade på hageanlegg i tilknytning til annen bygning enn våningshus, bolighus og fritidshus og skade på avling (avkastning av hageanlegget). Selskapet dekker likevel skade på utvendig basseng, gjerde og flaggstang med til sammen kr 50.000.
- c) Ting som det ikke er naturlig å brannforsikre.
- d) Skade som alene rammer antenner, skilt, markiser og lignende.
- e) Skade som umiddelbart skyldes frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang.
- f) Skade som skyldes dyr, insekter, bakterier, sopp, råte og lignende.
- g) Skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud - i medhold av naturskadelovens §22 - og skaden er av slik art som erklæringen gjelder.
- h) Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre.
- i) Skade på sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inklusiv feste på land.

- j) Skade på flytebrygger og andre flytende konstruksjoner, gangbru/landgang, stein- og betongbrygger
- k) Skinnegående materiell som tog, trikk og lignende.
- l) Skade på bruer, klopper, moloer, damanlegg, tunneler i fjell og lignende.

1.3 Redningsutgifter

Er forsikret ting skadd eller direkte truet ved utløst naturulykke, dekkes nødvendige redningsutgifter som omhandlet i forsikringsavtaleloven inntil gjenoppføringsprisen/gjenanskaffelsesprisen.

1.4 Andre spesielle bestemmelser ved naturskade

Er en brannforsikret bygning skadet i en naturulykke, og det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge bygningen på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade, skal bygningen erstattes som om den var totalskadet. For bolighus og fritidshus gjelder naturskadeforsikringsloven § 1 tredje ledd.

Er et brannforsikret bolighus eller fritidshus skadet i en naturulykke, og det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge huset på skadestedet pga. fare for ny naturskade, erstattes tomtens omsetningsverdi før skaden, oppad begrenset til 5 dekar. Det skadede huset og eventuelle forsikrede uthus erstattes som om de var totalskadet. Er grunnen under et brannforsikret bolighus eller fritidshus blitt ustabil som følge av naturulykke, gjelder første og annet punktum tilsvarende selv om huset ikke er skadet. I stedet for å erstatte tomt og bygninger etter tredje ledd kan forsikringsselskapet velge å sikre eiendommen, forutsatt at den sikrede samtykker skriftlig. Sikringstiltakene må gi så god beskyttelse mot naturskader at eieren kan få tillatelse til reparasjon eller gjenoppbygging på skadestedet. Forsikringsselskapet dekker utgiftene til sikringstiltakene og sørger for ettersyn og vedlikehold.

Avgrensning av tomt:

- Avregningsgrunnlaget for tomt (hage, hageanlegg, gårdsplass, vei og den ikke-opparbeidede delen av tomta), settes til kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme eller i det vesentlige samme stand som før skaden, beregnet etter prisene på skadedagen. Dersom skaden ikke repareres, kan selskapet avregne det laveste beløp av gjenopprettelseskostnad og nedgangen i tomtens omsetningsverdi som følge av skaden.

Reduksjon eller bortfall av erstatning: Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når:

- Skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for
- Dårlig vedlikehold eller tilsyn, eller når den skadelidte kan lastes for ikke å ha forebygget skaden eller hindret dens omfang.

Ved avgjørelsen - eventuell avkortning i erstatningen - skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, vedkommendes mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers. Avkortning skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.

Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturskade, fastsettes av Justisdepartementet og utgjør pr. 01.01.2019 kr 16 milliarder. Dersom skaden blir større, vil erstatningen bli redusert forholdsmessig.

1.5 Ankenemnda for Statens naturskadefond

Er det tvil om:

- Det foreligger naturskade,
- Det er inntruffet en eller flere naturkatastrofer,
- Betingelsene for nedsettelse eller nektelse av erstatning på grunn av svak konstruksjon, dårlig vedlikehold mv (se ovenfor) er tilstede, kan sikrede eller selskapet forelegge spørsmålet for ankenemnda for Statens naturskadefond etter reglene i naturskadeloven §18.

1.6 Egenandel

Egenandel ved naturskade er den egenandel som til enhver tid er fastsatt av departementet i henhold til naturskadeforsikringsloven. Fra 01.04.2005 er egenandelen kr 8.000.